373: “Kâfirlere Gücünüz Yettiği Kadar Hazırlık Yapın” Enfal 60. Ayetinin Tefsiri

Tarık Ebu Abdullah

28 Ağu, 2017

https://ilimvecihat.com

SORU

Selamun aleyküm hocam, bir ayeti kerimede: **“Siz de düşmanlara karşı gücünüzün yettiği kadar her türlü kuvvet ve cihat için bağlanıp beslenen atlar hazırlayın ki bununla Allah düşmanlarını, kendi düşmanlarınızı ve bunlardan başka sizin bilmeyip de Allah’ın bildiği diğer düşmanları korkutasınız. Allah yolunda ne harcarsanız, onun sevabı eksiksiz size ödenir ve asla haksızlığa da uğratılmazsınız.” (Enfal, 60)**

Gayet açık bir şekilde ve muhkem olarak bu şekilde buyrulurken, sahabe o zamanda bu ayeti fil yetiştirmek olarak uygulamamış iken bugün nasıl oldu da ayetin tefsirinde tank ve pick-up *(arazi aracı)* gibi askeri araçları kast ettiğini söylüyorlar. Cevap için şimdiden teşekkürler.

CEVAP

Ve aleykumusselam ve rahmetullah. Hamd Allah’a mahsustur.

Muhterem kardeşim ayetin gayet sarih *(açık)* bir şekilde ve muhkem olarak fil yetiştirmemeye ve bugün tank ve pick-up *(arazi aracı)* vb. şeylere delalet etmediği doğru değildir. Bilakis ayeti kerime tüm bunların hazırlanmasının vucubiyetine delalet ediyor.

أَعِدُّوا *(hazırlayın)* emir sigasıdır ve vucub ifade eder. لَهُم *(onlar için, onlara karşı)* هم zamiri bir önceki ayette geçen kâfirlere dönüyor. ما ismi mevsuledir ve umum ifade eder. مَا اسْتَطَعْتُم yani her neye gücünüz yetiyorsa. O zaman ayeti kerimenin manası, yani “kâfirlere karşı her neye gücünüz yetiyorsa onu hazırlayın dır. Buna insanın hazırlamaya muktedir olduğu her şey dâhildir.

Akabinde ayeti kerimenin bu umum delaleti tahsis ediliyor ve Allah *(celle ve âlâ)* مِن قُوَّةٍ buyurarak, hazırlık emrini kuvvet ile tahsis ediyor, ama kuvvet manasını ifade eden her şeyle tahsis ediyor. Zira قُوَّة ispat siyakında nekiredir ve mutlaklık ifade eder.

Şu halde ayeti kerimenin manası şöyledir: “**kâfirlere karşı kuvvet manasında her neye gücünüz yetiyorsa onu hazırlayın**.”

Pekâlâ muhterem kardeşim, ayeti kerimenin mutlak delaletinden fil

yetiştirmeyi veya zamanımızda tank ve pickup *(arazi aracı)* vb. askeri araçları neye göre çıkardın?

Bu askeri vesileler kuvvet manasında değiller mi? Allah bağlanıp beslenen atların hazırlanmasını emrediyor dersen, derim ki: رِبَاطِ الخَيْل *(bağlanıp beslenen atlar)* قُـــوَّة *(kuvvet)*'e atların savaşta ehemmiyetini göstermek için hassın *(özelin)* âmma *(genele)* matuf *(atfedilmiş)* gelmesi cinsinden matuf gelmiştir.

Burada kuvvetin sadece bağlanıp beslenen atlardan ibaret olduğuna bir delalet yoktur. Evet! Ayeti kerime savaş için at beslemenin ve hazır tutmanın büyük faziletine ve ehemmiyetine çok açık delalet ediyor. Bu husus birçok hadiste var. Ama dediğim gibi, hazırlanması vacip olanın attan ibaret olduğuna delalet etmiyor.

Sonra, kudretin zamandan zamana değişken olduğu sana gizili değildir. Bugün kullanmaya gücün olmadığı bir silahı yarın kullanmaya gücün olursa, bu ilahi buyrukla muhatap olur ve o silahla kâfire karşı hazırlanman vacip olur.

Asıl olan muhassis olmadığı sürece âmmın ve mukayyid olmadığı sürece mutlakın istishab *(delaletinin istidâme)* edilmesidir. Muhassis sahabenin fil beslememiş olmasıdır dersen, derim ki: Bu söz merduttur. Çünkü sahabenin fil beslemeyi terk etmiş olması şeri bir beyan mahiyeti yoktur. Bilakis zamanın savaş örfünden, iklim şartlarından ve bu şartlarda fil yetiştirmenin zorluklarından, ihtiyaçsızlıktan ve başka sebeplerden kaynaklanıyor.

Allah'u Alem.

Ümit ediyorum sualini doğru anladım ve kast ettiğine cevap vermiş oldum. Rabbim cümlemizi buyruklarını doğru anlamaya tevfik etsin. Amin